

ЗМІНИ КЛІМАТУ І КЛІМАТИЧНІ ІННОВАЦІЇ

№ 01

23.03.2011

Квартальний інформаційний бюлетень видається Донецьким національним університетом МОНМС України за проектом „Низько-вуглецеві можливості для індустріальних регіонів України”, що фінансується Європейським Союзом за Тематичною програмою для довкілля і сталого управління природними ресурсами, зокрема енергією

НОВИНИ ЄС:

Єврокомісія представила стратегію переходу до низько-вуглецевої економіки у 2050 році

8 березня 2011 р. Європейська Комісія представила Дорожню карту з переходу до конкурентоздатної низько-вуглецевої економіки у 2050 році. Її мета – визначити, яким чином цей перехід можна здійснити у найбільш рентабельний спосіб

Конні Гедегард (Єврокомісар з питань клімату) впевнена, що перехід до конкурентоздатної економіки з низьким рівнем вуглецю потрібно розпочати якнайшвидше. Саме тому Дорожня карта покликана допомогти бізнесу та урядам країн-членів краще підготуватися до такого переходу, підкреслила Гедегард.

За допомогою нової стратегії планується зменшити до 2050 року викиди парникових газів на 80-95% у порівнянні з об'ємами 1990 року. У Єврокомісії впевнені, що ЄС має досягти цього використовуючи лише внутрішні ресурси, не вдаючись до залучення міжнародних кредитів.

Таким чином, ця стратегія вимагатиме у наступні 40 років додаткових внутрішніх інвестицій у розмірі 1,5% від ВВП ЄС, або 270 млрд. євро щороку. Таке фінансування покликано зменшити залежність Європи від імпорту енергетики, а також забезпечити створення додаткових робочих місць, вважають у Єврокомісії.

Одним з найбільш рентабельних шляхів досягнення цієї цілі є підняття планки зменшення викидів парникових газів з 20% до 25% до 2020 року у порівнянні з 1990 роком.

Таким чином, необхідно буде також досягти зменшення емісії парникових газів на 40% та 60% до 2030 та 2040 років відповідно.

Нагадаємо, що ЄС поставив собі амбітну мету зменшити викиди парникових газів на 20% до 2020 року у порівнянні з рівнем 1990 року.

Джерело: Новини Делегації ЄС в Україні – <http://ec.europa.eu/delegations/ukraine>

Roadmap for moving to a low-carbon economy in 2050

http://ec.europa.eu/clima/policies/roadmap/index_en.htm

Need for bigger climate efforts

The European Union is making real efforts to reduce its greenhouse gas emissions. Over the past two decades, emissions have gone down by 16%, whereas the economy has grown by 40% over the same period. If current policies are fully implemented, the EU is on track to achieve its targets for 2020 of reducing emissions to 20% below 1990 levels and raising the share of renewables in its energy mix to 20%. We are currently only halfway towards the third goal for 2020 - improving energy efficiency by 20%; much greater efforts will be needed to meet this target.

Science tells us that all developed countries would need to reduce emissions by 80-95% in order to have a fair chance of keeping global warming below 2°C. If we do not step up climate action, temperatures might increase by as much as 4°C by 2100.

Towards a low carbon society

If the EU makes the transition to a low-carbon society by 2050 we will live and work in low-energy and low-emission buildings, with intelligent heating and cooling systems. We will drive electric and hybrid cars and live in cleaner cities with less air pollution and better public transport.

The transition would give Europe's economy a boost thanks to increased investment in clean technologies and clean energy.

Europe could cut most of its emissions and reduce its use of key resources like oil and gas, raw materials, land and water.

Green growth & jobs

A low-carbon economy would have a much greater need for renewable sources of energy, energy-efficient building materials, hybrid and electric cars, 'smart grid' equipment, low-carbon power generation and carbon capture and storage technologies.

To make the transition to a low-carbon eco-

nomy and to reap its benefits such as a lower oil bill the EU would need to invest an additional €270 billion or 1.5% of its GDP annually, on average, over the next four decades. The extra investments will bring us back to investment levels from before the economic crisis and will spur growth within a wide range of manufacturing sectors and environmental services in Europe.

By stepping up climate action 1.5 million additional jobs could be created by 2020.

Saving energy

The key driver for this transition will be energy efficiency. By 2050, the energy sector, households and business could reduce their energy consumption by around 30% compared to 2005, while enjoying more and better energy services at the same time.

More locally produced energy would be used, mostly from renewable sources. As a result, the EU would be less dependent on expensive imports of oil and gas from outside the EU and our economies would be less vulnerable to increasing oil prices. On average, the EU could save € 175 - 320 billion annually on fuel costs over the next forty years.

Cleaner air

The transition to clean technologies and electric cars will drastically reduce air pollution in European cities. Fewer people would suffer from asthma and other respiratory diseases; considerably less money would need to be spent on health care and on equipment to control air pollution. By 2050, the EU could save up to 88 billion a year.

В цьому випуску:

Новини ЄС 1

Новини України 2

Новини проекту 4

Проект фінансується
Європейським Союзом

Проект реалізується
Донецьким національним
університетом, Україна

НОВИНИ УКРАЇНИ:

Огляд досліджень з оцінки потенціалу скорочення викидів парникових газів в Україні

За останні роки з'явилося кілька досліджень з оцінки потенціалу скорочення викидів парникових газів в Україні. Деякі з них були підготовлені урядовими установами (напр. Національні повідомлення України зі зміни клімату та дослідницькі проекти, профінансовані урядом), а деякі міжнародними організаціями, такими, як Світовий банк та Міжнародний інститут прикладного системного аналізу. Всі дослідження отримали різні результати в залежності від застосованої методології та припущень.

Слід зауважити, що ці дослідження мають важливі політичні наслідки, і державні органи постійно посилюються на деякі з них для обґрунтування офіційної мети зі скорочення викидів парникових газів в Україні.

На сьогодні, викиди парникових газів є на рівні -54% від базового 1990 року. Таким чином, офіційна мета скорочення викидів на 20% (від 1990) до 2020 року, фактично, передбачає суттєве зростання викидів ПГ в Україні.

Національний екологічний центр України вирішив підготувати огляд досліджень з оцінки потенціалу скорочення викидів ПГ в Україні, щоб провести порівняльний аналіз доступних оцінок.

Джерело: Робоча Група неурядових екологічних організацій України з питань зміни клімату – <http://climategroup.org.ua>

Година, що об'єднає світ, заради боротьби з глобальним потеплінням

У суботу, 26 березня о 20:30 люди по всьому світі вимкнуть світло на одну годину, Годину Землі, щоб показати необхідність об'єднаних дій для боротьби зі зміною клімату.

Сміливо, просто та легко, Година Землі 2011 має на меті продемонструвати урядам країн світу, бізнес організаціям та людям, що дії проти глобального потепління не тільки необхідні, але й можливі.

Цього року "Година Землі" – це більше, ніж година! Ми повинні діяти щодня, роблячи невеликі кроки назустріч майбутньому без зміни клімату, майбутньому, у якому всі забезпечені природними ресурсами, майбутньому, у якому людина живе в гармонії з природою!

Світ не може більше чекати; і перший крок такий же простий, як вимкнути світло.

Година Землі була започаткована в Сідней (Австралія) в 2007 році, вже через рік ця подія стала світовою екологічною ініціативою, до якої долучилося більше 100 мільйонів людей у 35 країнах світу, а в 2009 та 2010 Україна, разом зі 126 іншими країнами світу, також долучилася до весвітньої акції Година Землі!

Чому саме Ви маєте приєднатися до Години Землі?

Просто тому, що саме від Вас залежить майбутнє Планети! Година Землі – це набагато більше, ніж вимкнути світло на одну годину один раз на рік.

Це можливість дати людям право голосу у вирішенні майбутнього Планети, а також об'єднання наших зусиль для сталого розвитку та збереження природи навколо нас заради наших дітей та онуків! Година Землі – це Ваші прості щоденні дії – виключати за собою світло і воду, переробляти папір, їздити на велосипеді та багато чого іншого!

Долучайтесь до Години Землі 2011! Вимикайте світло на одну годину, Годину Землі, 26 березня о 20:30!

Дізнайтеся, як зробити своє життя "зеленішим!" – http://wwf.panda.org/uk/campaigns/green_life

Зареєструйся на Годину Землі 2011! – <http://wwf.panda.org/uk/campaigns/eh11/>

Україна має починати адаптацію до змін клімату

10 березня 2011 р. Посольство Великої Британії у партнерстві з Державним агентством екологічних інвестицій України провели круглий стіл з питань впливу зміни клімату на Україну. Нове дослідження Національної метеорологічної служби Великої Британії (Met Office) стверджує: готувати економіку України до змін клімату потрібно вже сьогодні.

На круглому столі крім посла Великобританії пана Лі Тернера і представників ДАЕІ, своє бачення щодо питань зміни клімату в Україні висловили голова РГ українських еко-НГО зі змін клімату, представники Єврокомісії та неурядових громадських організацій „Екологія. Право. Людина”, „Зелений Світ”, НЕЦУ, „Громадські легені”. Взяли участь в обговоренні і регіональні активісти кліматичного руху 350.org.

Круглий стіл було присвячено новому дослідженню „Наслідки зміни клімату. Україна”, яке було виконано Національною метеорологічною службою Великої Британії на замовлення МЗС Великої Британії в 2010 році.

Прогнози у дослідженні були зроблені на основі огляду наукових статей, які включають територію нашої країни, та моделей кліматичних змін на рівні Європи і без використання місцевих трендів змін температури та вологості.

Дослідження стверджує, що прогнозовані зміни клімату в Північній і Центральній Європі матимуть значні наслідки для клімату, водопостачання, здоров'я населення, агропромислового комплексу та туристичної галузі України. Зазначено, що основна проблема – це непередбачуваність наслідків зміни клімату, що означає можливість додаткових ризиків.

Відкриваючи захід, Посол Великої Британії в Україні пан Лі Тернер зазначив:

“Спільна боротьба, спрямована на зменшення наслідків змін клімату та очищення довкілля, є одним із основних пріоритетів для ЄС та Великої Британії у наших стосунках з Україною, і сьогоднішній захід демонструє потребу в продовженні нашої співпраці заради суспільного блага”.

Автори презентованої роботи наголошують на важливості розроблення інформаційної політики в Україні та політики із адаптації: „Питання адаптації є нагальним, тому Україна має починати пристосовуватися вже зараз”.

Проект фінансується
Європейським Союзом

Проект реалізується
Донецьким національним
університетом, Україна

Дослідження британських вчених прогнозує такі наслідки від змін клімату у секторах економіки:

- Енергетика: „Енергетична інфраструктура України є дуже вразливою до змін клімату; понад 95% електростанцій вичерпали свій експлуатаційний ресурс. Є вірогідність того, що ефективність, зокрема, теплових електростанцій знижуватиметься по мірі того, як вода для охолодження ставатиме теплішою, або її ставатиме менше. З підвищенням температури та змінами кількості опадів та об'єму води і річках виникне необхідність у ретельному моніторингу управління об'єктами з виробництва та постачання електроенергії”.

- Інфраструктура: „...стара гірничодобувна інфраструктура навряд чи витримає передбачувані екстремальні події. Експлуатація відкритих шахт потерпає від особливого ризику прогнозованого збільшення сильних злив і несподіваних повеней. Підвищення рівня моря, і, як наслідок, ерозія ґрунтів, створюватимуть проблеми для берегової інфраструктури”.

- Сільське господарство та постачання продовольства: Можливе зростання врожайності озимих культур. „За оцінками, внаслідок змін клімату врожай пшениці до 2080 року зросте на 30%. Однак, ... [це] може компенсуватися більшою варіативністю та екстремальними подіями. Світові врожайні зернових культур у середньому зростають на 1,5% щороку, та в Україні вони знижуються. Існуюча різниця між потенційними і фактичними врожаєм в Україні у 4,5 разів вища, ніж потенційне зростання виробництва внаслідок змін клімату протягом періоду до 2050 року”.

- Водопостачання і повені: „течі річко влітку значно зменшать, аж на 50%”, що призведе до сильних посух. Водночас, підвищиться ризик повеней, які, в комбінації з високими температурами призведуть до спалахів інфекційних хвороб. В останні роки в районах повеней в Україні спостерігались випадки захворювання на лептоспіроз, холеру, гепатит А та сальмонельоз.

- Підвищення рівня моря і ерозія узбережжя: „Підвищення частоти коротких сильних злив та передбачуване підвищення рівня моря означають, що ерозія становитиме все більш нагальну проблему для українського узбережжя, особливо після 2050 року”. Також, зменшення стоку річок та нагрівання морської води може привести до масового розмноження токсичних синьо-зелених водоростей та зміни видового складу риби Чорного і Азовського морів.

- Туризм: „По мірі того, як території Південної Європи ставатимуть більш спекотними і частіше потерпатимуть від дефіциту води, туристи можуть вирішити, що місця, які знаходяться далі на північ, включаючи Україну, є більш привабливими”.

- Екосистеми і біологічне різноманіття: „Передбачається, що зміна клімату посилить багато існуючих загроз для біологічного різноманіття та, зрештою, стане основною причиною зникнення біологічних видів у майбутньому”. „Флора і фауна Карпатських гір вже реагують на зміну клімату – дерева починають рости на більшій висоті, інші види піднімають слідом за ними”. Дефіцит води може призвести до скорочення площ лісів, що призведе до втрати родючості ґрунтами.

- Здоров'я людей: „Підвищення температури і частіші періоди надзвичайної спеки призведуть до більшого числа захворювань і смертей особливо літніх людей від теплових ударів, серцево-судинних захворювань і захворювань дихальних шляхів. Такі зміни матимуть в Україні характер мультиплікатора, оскільки серцево-судинні захворювання є головною причиною смертності в країні.” (до 60%). „Випадки діареї та інших бактеріальних захворювань будуть частішими по мірі підвищення температури та загострення проблеми якості води”. Водночас, тепліші зими означатимуть менше смертей від переохолодження.

Ільдар Ґазізуллін, старший економіст Міжнародного центру перспективних досліджень, коментуючи ці тенденції, наголосив:

„Очевидно, що держава має вжити необхідних заходів, аби адаптувати суспільство і економіку країни до змін, які чекають на Україну внаслідок глобального потепління”. (з прес-релізу Посольства Великої Британії за результатами круглого столу).

Україна має починати адаптацію до змін клімату

Звіт видано за фінансової підтримки Уряду Великої Британії

Met Office
Національна метеорологічна служба Великої Британії

НАСЛІДКИ ЗМІНИ КЛІМАТУ УКРАЇНА

Джерело: Наслідки зміни клімату України / Національне метеорологічна служба Великої Британії. – 2010. – 20 с.

Проект фінансується
Європейським Союзом

Проект реалізується
Донецьким національним
університетом, Україна

НОВИНИ ПРОЕКТУ:

Стартовое совещание в режиме телеконференции по проекту

27 января 2011 года в Донецком национальном университете (ДонНУ) состоялось Стартовое совещание в режиме телеконференции по открытию работ по Европейскому совместному проекту «Низко-углеродные возможности для промышленных регионов Украины (LCOIR-UA)», финансируемого Европейским Союзом.

Проект выполняется в рамках Тематической программы по охране окружающей среды и сбалансированного управления природными ресурсами, включая энергию: сотрудничество в области чистых угольных технологий и улавливания и хранения углерода. Партнером ДонНУ по проекту выступает французское Бюро геологических и горнорудных исследований (БГИ), представитель которого принимал участие в телеконференции – координатор французской части проекта Орельен ЛЕНЭ.

Общие цели проекта следующие:

- Содействовать и помогать фактическому осуществлению деятельности по чистым угольным технологиям и технологиям улавливания и хранения углерода (климатическим технологиям) в Украине;
- Способствовать началу сотрудничества в сфере климатических технологий между Украиной и Евросоюзом.

Конкретные цели проекта заключаются в следующем:

- Улучшить знание мирового и украинского контекста для осуществления климатических технологий;
- Определить потенциальные объекты для актуальных программ адаптации в Украине климатических технологий;
- Сформировать у основных украинских заинтересованных сторон осознание климатических технологий как инструмента борьбы с изменением климата.

Деятельность по этому проекту будет охватывать следующие регионы Украины: Донецкую; Днепропетровскую; Харьковскую; Луганскую и Запорожскую области.

ДонНУ, вместе с партнером проекта из Франции - БГИ, будет параллельно выполнять три части проекта:

1. Исследование национального и регионального контекста возможностей использования климатических технологий

Результатами этой части будут доклады о мировом контексте; о существующих украинских политических течениях, законах и нормативных актах; об заинтересованных сторонах; а также рекомендации по созданию потенциала климатических технологий в Украине.

2. Оценка: создание географических информационных систем (ГИС)

В рамках этой части проекта с целью оценки возможностей и препятствий для развертывания климатических технологий в Украине будут созданы ГИС источников и поглотителей CO₂, а также подготовлены рекомендации для фактического осуществления климатических технологий для промышленных регионов Украины.

3. Обмен знаниями

Обмен знаниями, созданными и накопленными в процессе выполнения будет осуществляться путем организации и проведения следующих мероприятий:

Образовательная сессия для руководителей региональных органов государственной власти, а также руководителей предприятий энергетики и промышленности.

Круглые столы будут организовываться в г. Донецке каждые три месяца. Каждый круглый стол будет посвящен различным аспектам проекта.

Международная научно-практическая конференция для ученых и инженеров, которые получили значительные результаты в сфере климатических технологий, а также по другим проблемам изменения климата, запланирована на заключительный этап проекта.

Цикл дополнительных лекций для студентов старших курсов и аспирантов ДонНУ, естественно-научных и экономических специальностей, будет подготовлен в 2011-2012 учебном году и будет посвящен вопросам изменения климата и использования климатических технологий.

Публикации по проекту будут включать следующие издания: монография, руководство по использованию климатических технологий, ежеквартальные бюллетени и учебные материалы.

Интернет-сайт по проекту будет направлен на различных пользователей:

- Население в целом, в том числе и средства массовой информации (общая популярная информация);
- Руководителей регионов и предприятий (законодательные документы и примеры их использования);
- Инженерно-технический персонал предприятий (технические решения и документы, методики);
- Ученых (предложения для научных исследований и их результаты);
- Студентов и аспирантов (курсы дистанционного обучения по вопросам изменения климата и использования климатических технологий).

КОНТАКТНАЯ ИНФОРМАЦИЯ:

Офис проекта размещается на Биологическом факультете ДонНУ:
Шорса ул., 46, офис 702
Донецк, 83050, Украина
Тел.: (050) 217-94-43
E-mail: lcoir@ukr.net
Web: www.lcoir-ua.eu

Проект финансируется
Европейским Союзом

Проект реализується
Донецьким національним
університетом, Україна

